

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

14.12.2010

B7-0733/2010

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas uždavus klausimą, į kurį atsakoma žodžiu B7-0659/2010

pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį

dėl nuolatinio krizių valdymo mechanizmo, skirto finansiniam stabilumui euro zonoje užtikrinti, sukūrimo

Sharon Bowles

Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu

B7-0733/2010

Europos Parlamento rezoliucija dėl nuolatinio krizių valdymo mechanizmo, skirto finansiniam stabilumui euro zonoje užtikrinti, sukūrimo

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 121, 122, 126, 136 ir 148 straipsnius,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. liepos 7 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl bankų sektoriaus tarpvalstybinių krizių valdymo¹ (toliau – E. Ferreiros pranešimas),
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl Europos finansinio stabilumo fondo, Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės ir veiksmų ateityje²,
- atsižvelgdamas į 2010 m. birželio 24 d. klausimą Komisijai dėl Europos finansinio stabilumo fondo, Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės ir veiksmų ateityje³,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. birželio 30 d. pranešimą dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 479/2009 nuostatos dėl statistinių duomenų kokybės atsižvelgiant į perviršinio deficito procedūrą⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. rugsėjo 22 d. teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiama Europos bankininkystės institucija⁵ (toliau – J. M. Garcia-Margallo pranešimas),
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. spalio 20 d. rezoliuciją dėl Sąjungos ekonomikos valdymo gerinimo ir stabilumo sistemos stiprinimo, ypač euro zonoje ⁶ (toliau – D. Feio pranešimas),
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. spalio 20 d. rezoliuciją „Finansų, ekonomikos ir socialinė krizė: rekomendacijos dėl priemonių ir iniciatyvų, kurių reikia imtis (laikotarpio vidurio ataskaita)“⁷ (toliau – P. Berès pranešimas),
- atsižvelgdamas į euro zonos valstybių ir vyriausybių vadovų 2010 m. kovo 25 d. pareiškimą,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 9 ir 10 d. neeilinio Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos posėdžio išvadas,

---

¹ Priimti tekstai, P7_TA-PROV(2010)0276.

² Priimti tekstai, P7_TA-PROV(2010)0277.

³ Klausimas žodžiu Nr. 0095/2010.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0253.

⁵ Priimti tekstai, P7_TA-PROV(2010)0337.

⁶ Priimti tekstai, P7_TA-PROV(2010)0377.

⁷ Priimti tekstai, P7_TA-PROV(2010)0376.

- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė¹,
  - atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės politikos koordinavimo stiprinimas“ (COM(2010)250),
  - atsižvelgdamas į 2010 m. birželio 10 d. Europos centrinio banko (toliau – ECB) dokumentą „Ekonomikos valdymo euro zonoje stiprinimas“,
  - atsižvelgdamas į 2010 m. birželio 30 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės politikos koordinavimo stiprinimas, siekiant stabilumo, ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Tvirtesnio ES ekonomikos valdymo priemonės“ (COM(2010) 367/2),
  - atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 29 d. šešis Komisijos teisėkūros pasiūlymus dėl ES ekonomikos valdymo (toliau – teisės aktų dėl ekonomikos valdymo paketas) – COM(2010)522, COM(2010)523, COM(2010)524, COM(2010)525, COM(2010)526 ir COM(2010)527),
  - atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 14 d. Europos centrinio banko sprendimą 2010/624/ES dėl Sąjungos skolinimosi ir skolinimo operacijų, atliktų pagal Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę, administravimo²,
  - atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 21 d. Europos Vadovų Tarybai pateiktą Ekonomikos valdymo darbo grupės pranešimą „Ekonomikos valdymo ES stiprinimas“,
  - atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 28-29 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
  - atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 28 d. Euro grupės pareiškimą,
  - atsižvelgdamas į klausimą B7–0659/2010 Komisijai dėl nuolatinio krizių valdymo mechanizmo, skirto finansiniam stabilumui euro zonoje užtikrinti, sukūrimo,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi reikia visapusiškai ir integruotai įveikti skolos krizę euro zonoje, nes daliniai sprendimai iki šiol buvo neveiksmingi,
- B. kadangi 2010 m. gegužės 9–10 d. neeiliniame Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos posėdyje valstybės narės susitarė dėl laikino mechanizmo finansiniam stabilumui išsaugoti, kuriam iš viso numatyta 750 mlrd. eurų, įskaitant greito reagavimo padėties stabilizavimo fondą (Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę (toliau – EFPSP)), kuriam iš viso skirta iki 60 mlrd. eurų, ir Europos finansinio stabilumo fondą (toliau – EFSF), kurio bendras dydis – iki 440 mlrd. eurų, o šias priemones turi papildyti iki 250 mlrd. Tarptautinio valiutos fondo (TVF) lėšų,
- C. kadangi EFPSP pagrindas – SESV 122 straipsnio 2 dalis ir tarpvyriausybinius valstybių

¹ OL L 118, 2010 5 12, p. 1.

² OL L 275, 2010 10 20, p. 10.

narių susitarimas; kadangi esant bendrai ES ir TVF paramai EFPSP naudojimas griežtai sąlygotas ir jam taikomos sąlygos, panašios į TVF sąlygas ir reikalavimus, atsižvelgiant į šalių, kuriose ji įgyvendinama, socialinius ir ekonominius ypatumus bei jų vystymosi planus,

- D. kadangi EFPSP sukurta kaip specialios paskirties priemonė, kurią suderintu būdu ir proporcingai pagal jų dalį apmokėtame ECB kapitale garantuoja dalyvaujančios valstybės narės, laikydamosi savo nacionalinių konstitucinių reikalavimų, ir kuri nustos galioti po trejų metų,
- E. kadangi Komisija savo 2010 m. gegužės 12 d. komunikate pareiškė, jog krizė parodė, kad patobulinto Stabilumo ir augimo pakto bei naujosios makroekonomikos priežiūros sistemos, skirtos užkirsti kelią neigiamiems biudžeto politikos ir konkurencingumo pokyčiams, įgyvendinimą būtina papildyti patikima krizių valdymo sistema,
- F. kadangi ECB savo 2010 m. birželio 10 d. dokumente pateikė pasiūlymus dėl skolos krizės valdymo sistemos ir finansinės paramos euro zonos valstybėms narėms, kurių prieiga prie privataus kredito pablogėjo,
- G. kadangi 2010 m. spalio 28 ir 29 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime valstybių ir vyriausybių vadovai susitarė, kad valstybėms narėms reikia sukurti nuolatinį krizių valdymo mechanizmą (Europos stabilumo mechanizmą, toliau – ESM), skirtą finansiniam stabilumui visoje euro zonoje užtikrinti,
- H. kadangi ESM skirtas papildyti naująją sustiprinto ekonomikos valdymo sistemą, kuria siekiama užtikrinti efektyvią ir nuodugnią ekonomikos priežiūrą ir derinimą, pagal kurią daugiausia dėmesio bus skiriama prevencijai ir kurią taikant bus gerokai sumažinta tikimybė, kad ateityje vėl kils krizė,
- I. kadangi Parlamentas yra įsitikinęs, jog reikalingas nuolatinis krizių valdymo mechanizmas, skirtas finansiniam euro stabilumui užtikrinti, ir D. Feio pranešime paragino įsteigti Europos valiutos fondą (toliau – EVF),
- J. kadangi Parlamentas taip pat E. Ferreiros ir J. M. Garcia-Margallo pranešimuose nurodė, jog, siekiant užtikrinti Sąjungos finansinės sistemos priežiūrą, naujosioms institucijoms (Europos priežiūros institucijoms) suteiktus priežiūros įgaliojimus būtina papildyti krizių sprendimo mechanizmu bankininkystės sektoriuje,
- K. kadangi 2010 m. gruodžio 6 d. Euro grupės posėdyje jos pirmininkas pasiūlė numatyti Europos masto obligacijas finansinius sunkumus patiriančioms šalims remti, tačiau pasiūlymas nebuvo svarstomas dėl kai kurių šalių prieštaravimo šiai minčiai,
- L. kadangi nuo tada, kai Komisija 2010 m. rugsėjo 29 d. Parlamentui ir Tarybai pateikė teisėkūros pasiūlymus dėl ekonomikos valdymo, rinkos patyrė keletą krizių (be kita ko, Airijos skolos krizę), į kurias turi atsižvelgti Parlamentas ir Taryba,
- M. kadangi būtina padidinti dabartinių ekonominės politikos derinimo procesų našumą ir pašalinti dubliavimą, siekiant užtikrinti, kad ES strategija būtų suvokiama rinkos subjektams ir piliečiams, taip pereiti prie labiau integruotų strategijų ir pakeisti sprendimų priėmimo procesą,

- N. kadangi Europos sisteminės rizikos valdybą (toliau – ESRV) atsakinga už finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūrą, siekiant padėti išvengti sisteminės rizikos finansų stabilumui ES, kad būtų išvengta plataus masto finansinių sunkumų laikotarpių, taip pat prisidėti prie sklandaus vidaus rinkos veikimo ir taip užtikrinti tvarų finansų sektoriaus indėlį į ekonomikos augimą,
1. ragina Europos Vadovų Tarybą kuo skubiau nurodyti, kokie Sutarties pakeitimai reikalingi nuolatiniam ESM sukurti;
  2. primena, kad EP teigiamai vertino finansinio stabilumo mechanizmo, skirto paskolas garantavusių valstybių įsipareigojimų nevykdymo rizikos problemai spręsti, sukūrimą, iš dalies naudojant SESV 122 straipsnį kaip šio plano teisinį pagrindą, taip pat tai, kad EP atkreipė dėmesį į esminį demokratijos trūkumą ir atskaitomybės stoką Tarybos sprendimuose dėl pagalbos paketo, dėl kurių nebuvo konsultuojamasi su Parlamentu; reikalauja, kad Europos Parlamentas, kaip viena iš teisėkūros institucijų, dalyvautų ateiityje priimant pasiūlymus ir sprendimus dėl pagalbos kritiniais atvejais;
  3. pabrėžia, kad, laikantis racionalaus, praktinio ir demokratinio požiūrio, teisės aktų dėl ekonomikos valdymo paketas negali būti atsietas nuo Europos Vadovų Tarybos sprendimo sukurti nuolatinį krizių valdymo mechanizmą;
  4. būdamas viena iš teisėkūros institucijų nori pabrėžti, kad reikia įsteigti Bendrijos metodu pagrįstą nuolatinį EVF; nurodo, kad bet koku atveju Europos stabilumo mechanizmas ir (arba) EVF turėtų būti paremti solidarumu, jiems turėtų būti taikomos griežtos taisyklės dėl sąlygų ir juos derėtų finansuoti, be kita ko, iš baudų, nustatytų valstybėms narėms, atlikus per dideliam deficitui, per didelėms skoloms ar per dideliam disbalansui taikomą procedūrą;
  5. mano, kad nuolatinis patikimas, tvirtas, tvarus ir esminėmis techninėmis realijomis pagrįstas krizių valdymo mechanizmas turėtų būti patvirtintas taikant įprastą teisėkūros procedūrą ir paremtas Bendrijos metodu, kad būtų stiprinamas Europos Parlamento dalyvavimas, taip gerinant demokratinę atskaitomybę ir pasinaudojant Komisijos kvalifikacija, nepriklausomumu ir nešališkumu; vadovaujantis šiuo požiūriu, ragina Europos Vadovų Tarybą šiuo tikslu peržiūrint SESV numatyti atitinkamą teisinį pagrindą;
  6. ragina Komisiją pateikti komunikatą, kuriame apibendrinamos plačios ekonominė politikos krypties gairės (SESV 121 straipsnio 2 dalis) ir užimtumo politikos krypties gairės (SESV 148 straipsnio 2 dalis) ir kuris būtų apsvarstytas diskusijų dėl vadinamojo Europos semestro metu, siekiant sumažinti tuščių ir nepabaigiamų ginčų apimtį; ragina Komisiją užtikrinti didesnę Europos Parlamento dalyvavimą kiekviename šių diskusijų etape, kad būtų didinama demokratinė atskaitomybė ir diskusijos būtų geriau pastebimos visuomenėje;
  7. mano, kad įgyvendinant šiuo metu Parlamento ir Tarybos svarstomus teisėkūros pasiūlymus dėl ekonomikos valdymo derėtų konkrečiai atsižvelgti į politinį atsaką į įgyvendinant Europos semestrą valstybėms narėms pateiktas specifines rekomendacijas;
  8. nurodo, kad ESRV derėtų glaudžiai bendradarbiauti su Komisija, Taryba ir Parlamentu nustatant sisteminę riziką ir užtikrinant tinkamą ESM veikimą, ypač susijusį su

atitinkamos šalies mokumo įvertinimu;

9. ragina Komisiją pasikonsultavus su ECB pateikti komunikatą, kuriame išsamiai aprašomas ESM, paaiškinama investuotojų, taupytojų ir rinkos dalyvių pozicija, taip pat siekiant išsklaidyti rinkos būgštavimus atvirai nurodoma, kad ESM visapusiškai atitiks TVF politiką ir TVF praktiką, susijusią su privataus sektoriaus dalyvavimu;
10. nurodo, kad siekiant užtikrinti stabilumą rinkose ir išsklaidyti netikrumą dėl obligacijų, kurios buvo išleistos taikant laikinąjį mechanizmą, tačiau turi būti išpirktos po nuolatinio krizių valdymo mechanizmo sukūrimo, nuolatinį krizių valdymo mechanizmą derėtų įgyvendinti kuo skubiau;
11. pripažįsta, kad, nors veiksmingas krizių valdymo mechanizmas naudingas visoms valstybėms narėms, mechanizmo sukūrimo metu ne visos ES valstybės narės bus euro zonos narėmis arba kandidatėmis į nares, taip pat nurodo, kad turi būti paaiškinti šių šalių, ypač siekiančių narystės euro zonoje valstybių, kurios yra garantavusios paskolas eurai, situacijos ypatumai; primena, kad ne euro zonos narės pagal SESV 143 straipsnį gali pasinaudoti mokėjimų balanso priemone;
12. taigi atkreipia dėmesį į tai, kad euro zonai nepriklausančios valstybės narės turėtų dalyvauti kuriant tokį mechanizmą ir kad valstybės narės, norinčioms dalyvauti mechanizmo veikloje, derėtų sudaryti galimybes tai daryti;
13. nurodo, kad bet kokių atveju Europos stabilumo mechanizmui turėtų būti taikomos griežtos taisyklės dėl sąlygų ir jį derėtų finansuoti, be kita ko, novatoriškais finansavimo priemonėmis ir (arba) iš baudų, nustatytų valstybėms narėms, atlikus per dideliu deficitu, per didelėmis skoloms ar per dideliu disbalansu taikomą procedūrą, jei šios priemonės bus įtrauktos į teisės aktus, dėl kurių šiuo metu deramasi, atsižvelgiant į jų galutinį pavidalą;
14. pabrėžia, kad nuolatinio krizių valdymo mechanizmo finansavimas turi būti pagrįstas principu „sumoka teršėjas“, t. y. valstybės narės, savo deficitu ir skolos našta sukeliančios didesnę riziką, turėtų skirti didesnę bendrą lėšų dalį;
15. pabrėžia, kad šis griežtas ir didėjantis sąlygotumas turėtų būti naudingas atkuriant tvarų augimą ir neturėtų būti pasiektas pažeidžiamiausiųjų sąskaita, taigi jo nederėtų prilyginti minimalių pajamų mažinimui bei skurdo ir nelygybės didinimui;
16. primygtinai reikalauja, kad privatus sektorius prisidėtų prie pasidalijimo našta ir kad tam derėtų taip pakeisti taisykles, kad būtų numatytas konkrečioms atvejams pritaikytas privataus sektoriaus kreditorių dalyvavimas, visapusiškai atitinkantis TVF principus;
17. pabrėžia didelio informacijos, susijusios su nacionalinėmis sąskaitomis, įskaitant bet kokią nebalansinę veiklą, skaidrumo poreikį; nurodo, kad tai reikia papildyti išorės auditu, patikima statistika ir patikimais duomenimis bei atskaitomybe; teigiamai vertina Eurostato įgaliojimų stiprinimą ir primena, kad Parlamentas anksčiau prašė, jog Eurostatas turėtų galimybę iš anksto nepranešdamas atlikti valstybių narių sąskaitų patikrinimus, nes tai viena iš fiskalinės priežiūros stiprinimo priemonių;

18. pagina Komisiją pateikti komunikatą, kuriame būtų išsamiai aprašytos su EFPSP bei kitomis ES finansinės pagalbos priemonėmis ir reaguojant į krizę skirtais paketais susietos išlygos ir sąlygos;
19. prašo Komisijos pranešti Europos Parlamentui apie numatomą poveikį ES kredito reitingui, kurį turės, pirma, Finansinės padėties stabilizavimo priemonės sukūrimas ir, antra, visos kredito linijos panaudojimas;
20. prašo Komisijos suskirstyti pagal prioritetus ES biudžeto išlaidas kiekvienais metais, kai bus taikoma EFPSP, siekiant nustatyti tvarką, kuria reikės mažinti biudžetą, jei reikės grąžinti iki 60 mlrd. eurų;
21. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybos pirmininkui, Tarybai, Euro grupės pirmininkui, Komisijai, Europos centriniam bankui ir valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms.